ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/26/54-110-7

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Karin Uuselu
Otsuse tegemise aeg ja koht	18.02.2026 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.12.2025
Teabevaldaja	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet aadress: Endla tn 8, 10122 Tallinn e-posti aadress: sotsiaal@tallinnlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxxx@xxxx.xx

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustab Andmekaitse Inspektsioon:

1) **jätta vaie rahuldamata, kuna menetluse kestel on Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet teabenõudes soovitud dokumentide väljastamisest keedumist AvTS § 23 lõike 2 punkti 3 alusel täiendavalt põhjendanud ning sellest tulenevalt on Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul keeldumine olnud õiguspärane;**
2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) edastatud vaidest ja vaide täiendustest sai AKI aru selliselt, et vaide esitaja edastas 28.10.2025 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile (TSTA) pöördumise, mis muu hulgas sisaldas ka teabenõuet. Vaide esitaja soovis näha kõiki ühekordse üüritoetuse otsuseid alates 2000. aastas selliselt, et isikuandmed oleksid kaetud.
2. TSTA märkis 14.11.2025 vastuses, et Nõmme Linnaosa Valitsus on teabenõudele juba 31.10.2025 vastanud kirjaga nr 2.-2/121-2. TSTA tõi 05.12.2025 täiendavas vastuses välja

soovitud otsuste koguarvu ning põhjendas teabenõude täitmisest keeldumist AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel.

3. Kuivõrd vaide esitaja ei olnud rahul sellega, et talle soovitud dokumente ei väljastatud, siis edastas ta 08.12.2025 AKI-le vaide.
4. Kuna vaie oli puudustega, siis palus AKI muu hulgas edastada või ära märkida AKI-le vaide täiendustes juba edastatud dokumentide hulgas need konkreetsed dokumendid, mis vaide esitaja enda hinnangul on kõnealuse vaide aluseks ehk teabenõue ja teabevaldaja vastus(ed) sellele.
5. Vaides puudusi kõrvaldades edastas vaide esitaja arvukalt lisadokumente kirjavahetusest TSTA ja teiste asutusega, kuid ei viidanud konkreetsele teabenõudele ega TSTA vastus(t)ele, mis on käesoleva vaide aluseks. Sellest tulenevalt võttis AKI vaide menetlusse ning menetles selliselt nagu edastatud materjalidest oli võimalik aru saada.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja nõue:
Vaide esitaja soovib saada kõiki ühekordse üüritoetuse otsuseid alates 2000. aastas selliselt, et isikuandmed oleksid kaetud.

Vaide põhjendused:
Vaide esitaja märgib vaides, et soovib saada ligipääsu ühekordse üüritoetuse toetuse mittesaajate ja saajate otsustele või sisukokkuvõtetele.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

TSTA tõi vaide esitajale 05.12.2025 täiendavas vastuses välja Tallinnas üüritoetuse maksmise kohta tehtud otsuste arvu järgnevalt: 2025. aastal tehti 103 otsust, 2024. aastal 98 otsust, 2023. aastal 57 otsust ning 2022. aastal 23 otsust. Mis tähendab, et nelja aasta jooksul kokku on tehtud 281 otsust üüritoetuse maksmise kohta. Lisaks viidati vastuses sotsiaalhoolekandelise abi otsustele määratud juurdepääsupiirangutele AvTS § 35 lg 1 punktide 12 ja 14 alusel. Selles osas selgitati, et ka pärast konkreetse abisaaja isikuandmete eemaldamist sisaldavad otsused sageli sellist infot, mille puhul ei saa välistada, et abi saanud isik on kaudselt tuvastatav. Selliseks teabeks võib olla nt perekondlikud asjaolud, detailne majanduslik olukord, tervisliku seisundi või erivajaduse kirjeldused. Täiendavalt juhiti vaide esitaja tähelepanu sellele, et ligi 300 otsuse detailse analüüsi ja piirangutega teabe eemaldamisel on tegemist sellise töömahuga, mis nõuaks AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel teabenõude täitmisest keeldumist.

Vastuses AKI järelepärimisele on TSTA märkinud, et neil ei ole ligipääsu Tallinna linna kõigi linnaosa valitsuste (LOV) dokumentidele seoses ühekordse üüritoetuse määramisega. TSTA selgitas AKI-le, et vaide esitajale 05.12.2025 vastuses välja toodud arvnäitajad üüritoetuse maksmise otsuste kohta on saadud sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistrist (STAR), milles üüritoetusega seotud menetluste arv statistikana on välja võetav. Statistilisi näitajaid saab välja võtta vastavalt STAR-is pakutavatele võimalustele ilma menetlusega seotud dokumente töötlemata. *Kuigi menetlusega seotud info haldamiseks kasutavad sotsiaaltöötajad STAR-i, koostatakse otsuse määramise aluseks olevad haldusaktid dokumendihalduse tarkvaras nimega Postipoiss.*

Lisaks on TSTA selgitanud, et kuigi vaide esitamise hetkel puudus asutusel ligipääs küsitud dokumentidele, ei peetud asjakohaseks keelduda teabenõude täitmisest seetõttu, et asutus ei valda taotletavat teavet (AvTS § 23 lg 1 p 2). Seda põhjusel, et TSTA oleks võinud vastava juurdepääsu korraldada või teabe hankida ameti ülesannetest tulenevalt.

TSTA märgib, et tõenäoliselt lihtsustaks teabenõudega soovitud dokumentide otsingut, kui võtta STAR-ist välja positiivse otsuse saanud haldusasja number ja selle abil otsida dokumendihaldussüsteemist (DHS) Postipoiss vastav dokument. Kuid sellise otsinguga ei saa

otsuseid enne 2009. aastat, sest siis polnud STAR-i veel loodud. Täiendavalt juhitakse tähelepanu sellele, et isegi sel juhul, kui sobiva asja number on leitav koostöös mõne muu infosüsteemiga, siis tuleb dokumendi väljastamiseks kinni katta otsustes sisalduv juurdepääsupiiranguga teave.

Kuivõrd automatiseeritud võimekus Postipoisis puudub, tuleks dokumendid alla laadida, töödelda käsitsi ning seal vastav teave katta. /.../ Puudub tehniline võimekus töödelda elektroonilisi dokumente selliselt, et katta kinni juurdepääsupiiranguga andmed ning seejärel genereerida vastav kaetud andmetega dokument. Seega tuleks vajalikud dokumendid välja printida (millega kaasneb LOV-ile rahaline kulu), töödelda neid juurdepääsupiiranguga andmete kinni katmiseks käsitsi ning seejärel dokumendid uuesti skaneerida ja registreerida, et need oleks võimalik elektrooniliselt edastada. Hinnanguliselt võib sellisel viisil ühe dokumendi töötlemiseks kuluda ca 1-2 tundi.“ /.../ Sotsiaalhoolekandelise abi andmise otsused üldjuhul suures osas juurdepääsupiiranguga teavet ning selle kinni katmisel jääks tõenäoliselt avalikuks üksnes info, mis üüritoetuse määramise asjaolude kohta olulist teavet ei sisalda.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

1. AKI mõistab vaiet selliselt, et vaide esitaja ei ole rahul sellega, et talle soovitud dokumente ei väljastatud. Sellest tulenevalt on vaide esemeks teabenõude nõuetekohane täitmata jätmine.

2. Vastavalt AvTS § 45 lg 1 punktile 1 on AKI pädevuses järelevalve teabenõuete täitmise ja teabe avalikustamise üle.

3. Vaidlus puudub selles, et Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet on Tallinna linna ametiasutusena teabevaldaja AvTS § 5 lg 1 punkti 1 mõistes ning selles, et teabenõudega küsitud teabe puhul on tegemist avaliku teabega AvTS § 3 lõike 1 mõttes.

Teabenõude täitmine

4. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb AvTS §-st 6, mille kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude AvTS-is sätestatud korras (AvTS § 7).

5. AvTS § 9 lõike 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale teabele juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

6. Teabevaldaja peab teabenõude viie tööpäeva jooksul täitma (AvTS § 18), kas väljastades küsitud dokumendid juurdepääsupiiranguteta osas (AvTS § 17 ja § 38 lg 2) või keelduma teabenõude täitmisest mõnel AvTS §-is 23 nimetatud alusel. Keeldumist tuleb ka põhjendada.

Teabenõude täitmisest keeldumine AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel

7. TSTA viitas 14.11.2025 vastuses sellele, et Nõmme Linnaosa Valitsus (LOV) on juba vaide esitaja teabenõudele 31.10.2025 vastanud. AKI hinnangul ei saa sellisel kujul teabenõude vastust pidada korrektseteks. Olenemata sellest, et samu dokumente küsiti ka LOV-ilt, mis on küll TSTA hallatav asutus, siis iga asutus saab anda selgitusi selle teabe osas, mis nende

valduses on. Eelnevalt märgitud vastusest ei ole aru saada, kas TSTA-l on soovitud dokumente või ei ole ehk kas ja millisel alusel keeldutakse teabenõude täitmisest.

8. 05.12.2025 täiendavas vastuses vaide esitajale toodi välja, et Tallinnas on ajavahemikul 2022-2025 tehtud 281 otsust üüritoetuse maksmise kohta. TSTA märkis, et sotsiaalhoolekandelise abi otsused sisaldavad juurdepääsupiirangutega andmeid ning selgitas, et sellises koguses otsuse detailse analüüsi ja piirangutega teabe eemaldamisel on tegemist sellise töömahuga, mis nõuaks teabevaldaja töökorralduse muutmist ning takistaks avalike ülesannete täitmist. Seega on teabenõude täitmata jätmise aluseks AvTS § 23 lg 2 punkt 3. Sätte kohaselt võib teabevaldaja teabenõude täitmisest keelduda, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

9. AKI leiab, et ka 05.12.2025 täiendav vastus teabenõude vastusena ei ole nõuetekohane. Kuigi vastuse sõnastusest on aru saada, et asutus keeldus teabenõude täitmisest märkides ära keeldumise aluse, siis AKI hinnangul on keeldumise põhjendused väga üldised. See, et välja on toodud läbivaadatavate otsuse arv ning märgitud neis juurdepääsupiiranguga teabe eemaldamise vajadus, siis leiab AKI, et see ei ole praegusel juhul teabenõude täitmisest keeldumisel piisav põhjendus. Selgitame, et keeldumisel suure mahu tõttu peab teabenõudjale olema välja toodud, milliseid tegevusi asutusel teabenõude täitmiseks tuleb teha ning kui palju (lisa) tööaega selle tegemine ligikaudselt võtab. AKI hinnangul ei olnud TSTA eelnevalt märgitud vastuses seda teinud jäädes vajalike tegevuste osas väga üldsõnaliseks.

10. Vastuses AKI-le selgitas TSTA, et pöördumise esitamise hetkel puudus asutusel ligipääs nõutud dokumentidele, kuid TSTA oma ametialastest ülesannetest tulenevalt oleks võinud vastava juurdepääsu korraldada või teabe linnaosa valitsustelt hankida. Statistika selle kohta, kui palju positiivseid üüritoetuse otsuseid on Tallinna linnaosades tehtud, saab TSTA välja võtta STAR-ist. Samas, kuigi tegemist on sotsiaalhoolekandeliste toetuste menetluskeskkonnaga, siis konkreetsed otsused toetuse määramise kohta on leitavad DHS-is.

11. AKI nõustub TSTA selgitustes sellega, et võimalus STAR-ist välja võtta positiivse otsusega lõppenud menetluste numbrid, lihtsustab oluliselt teabenõude täitmist selles mõttes, et läbivaatamist vajavate dokumentide arv on piiritletud. AKI saab TSTA selgitustest aru selliselt, et kuigi STAR-ist saab sobiva asja numbri välja võtta, siis konkreetne otsus tuleb ikkagi eraldi välja otsida DHS-ist. Mis omakorda tähendab, et teabenõude täitmiseks tuleb teha tööd kahes registris, mis omakorda võtab asutuselt täiendava aja.

12. AKI nõustub TSTA-ga selles, et isegi, kui TSTA on üüritoetuse maksmise positiivsed otsused olemas, siis otsuse väljastamiseks tuleb dokumendid ükshaaval üle vaadata, hinnata igas dokumendis oleva juurdepääsupiiranguga teabe ulatust ning piiranguga teave kinni katta. Märgime, et kuigi praegusel juhul on vaide esitaja eraldi välja toonud, et soovib otsuseid ilma isikuandmeteta, siis ka sellise palve teabenõudes mitte märkimisel, peab teabevaldaja tagama, et piiranguga teave ei saaks avalikuks. Väga suure tõenäosusega sisaldavad sotsiaalhoolekandelise toetuse dokumendid isikuandmete puhul rohkemat kui taotleja nimi ja kontaktandmed. Ainuüksi kõnealustes dokumentides piiranguga teabe ulatuse kindlaks määramine selleks, et dokumendi väljastamisel ei oleks taotleja ka kaudselt tuvastata, on ajamahukas lisatöö asutusele.

13. Selgitame, et tavapäraselt sisaldavad sotsiaaltoetuste dokumendid taotleja/tema pereliikmete isikuandmeid. Kuid piiranguga ei tarvitse olla üksnes menetlusaluse nimi, vaid ka muu teave, nt isiku kodune aadress, koduste olude kirjeldust, pereliikmete andmed jms, mille alusel on isik tuvastatav. Seega tuleb teabevaldajal hinnata, kas ja millises ulatuses on dokumendis sellist teavet, mille avalikuks saamine võib riivata oluliselt

menetlusaluse isiku ja/või tema pereliikme eraelu puutumatust. Sellest lähtuvalt määrata ka dokumendis oleva piiranguga teabe ulatus ning väljastada dokument piiranguta osas. Samas ei ole välistatud olukord, mil piiranguga dokumenti ei saagi väljastada, sest piirang hõlmab pea kogu dokumendis oleva teabe. Kuid see on dokumendi sisust lähtuvalt teabevaldaja hinnata.

14. TSTA selgitustest nähtub, et soovitud dokumentide väljastamiseks tuleb vastavad otsused DHS-ist välja printida, piiranguga teabe hindamise järgselt dokumendis kinni katta, seejärel dokumendid arvutisse skänneerida. AKI leiab, et kui dokumendis olev piiranguga teave kinni katta nt arvutis olevate tehniliste tööriistade abil, ei tarvitse see ühe dokumendi kohta olla suure ajakuluga. Küll aga nõuab see palju lisaaega arvestades seda dokumentide hulka, mida teabenõudega saada soovitakse.

15. TSTA kirjelduste ja selgituste põhjal leiab AKI, et toimingud asutuse valduses olevate teabenõudega soovitud dokumentide väljastamiseks on ressursimahukas tegevus. Ühekordse üüritoetuse positiivse otsusega lõppenud menetluste numbrite STAR-ist välja otsimine, DHS-ist vastavate otsuste välja võtmine, dokumentides piiranguga teabe olemasolu hindamine ja kinni katmine ning väljastamiseks ette valmistamine vajab teenistujatelt lisatööaega. Sellest tulenevalt on AKI hinnangul käesoleval juhul põhjendatud 28.10.2025 pöördumises teabenõudena küsitud teabe väljastamisest keeldumine AvTS § 23 lg 2 punkti 3 alusel.

16. Vaide esitaja on edastanud AKI-le hulganisti erinevaid lisamaterjale. Kuna suurem osa neist ei puuduta käesolevat vaidemenetlust ning AKI-l puudub järgneva loetletu osas järelevalvepädevus, siis käesolevas vaideotsuses ei analüüsita järgnevat: asutuse end otsuse peale vaide esitamisega seonduvat, sotsiaaltoetuste määramisel vajalike toimingute tegemist ja selle käigus konkreetsete küsimuste küsimist, LOV-i ja toetuse taotleja omavahelise suhtlemisega seonduvat, LOV-i vastuseid selgitustaotlustele jms.

Kokkuvõte

17. Vaide esitaja soovib saada kõiki ühekordse üüritoetuse otsuseid alates 2000. aastast selliselt, et dokumentides oleks isikuandmed kinni kaetud. Märgime, et kuigi TSTA märkis 05.12.2025 vastuses, et teabenõudega küsitud dokumentide väljastamisest keeldutakse suure mahu tõttu, siis AKI hinnangul ei olnud vastuses piisavalt selgitatud, milles täpselt teabenõude täitmisel suur maht seisneb. Küll aga on TSTA menetluse raames põhjendanud teabenõude täitmisest keeldumist küsitud teabe suure mahu tõttu.

18. HMS § 5 lõike 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult kiirelt ja lihtsalt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Tulenevalt eelnevalt märgitud menetluspõhimõtetest ning sellest, et vaide esitaja saab käesolevast vaideotsusest, sh TSTA selgituste osast, teada, milles täpselt seisneb teabenõude täitmise suur maht, siis ei tee AKI teabevaldajale ettekirjutust täiendavalt nõuetekohaselt keelduda teabenõude täitmisest ehk välja tuua, milles seisneb teabenõude täitmise suur maht. Seega jääb vaie 28.10.2025 TSTA-le edastatud pöördumise, mis muu hulgas sisaldas ka teabenõuet, soovitud teabe väljastamise nõudes rahuldamata.

19. Kuigi vaie jääb rahuldamata ja teabevaldajale ettekirjutus tegemata, siis juhib AKI tähelepanu järgnevale. TSTA teabevaldajana peab teabenõude täitmisel andma selge ja üheselt mõistetava vastuse teabenõudjale, kas asutusel on küsitud teave või mitte. Kui on ja seda ei väljastata, siis keeldumise aluse väljatoomisele lisaks peab olema keedumine ka põhjendatud. Teabenõude nõuetekohase täitmise kohustus ei saa asutusel olla üksnes järelevalvemenetluse raames AKI-le, seda tuleb korrektselt teha ennekõike teabenõudjale.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karin Uuselu
jurist
peadirektori volitusel